

Gyulafehérvári Hírlap

POLITIKAI HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Szerkesztőség: Alvinczi utca 7. Telefonsz. 15, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
A lap előfizetési ára: Negyedévre 3 Kor. Félévre 5 K. Egész évre 8 K. Egy szám ára 20 fill.

Felelős szerkesztő:
DR. VIZSOLYI MANÓ.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomdája, hova a lap hirdetési részét illető közlemények küldendők.
A hirdetések közlési díja megállapodás szerint. Nyíltér sora 50 fillér.

A nemzeti egyenjogúságról.

Irta: **Dr. Roska Miklós.**

II.

A nemzeti megújulás korában, a nemzetnek a dynasziával való kibékülése alkalmával legjobbjaink azonban nem gondolták meg, hogy a szerintük helyesen felfogott nemzetiségi egyenjogúság nemzetiségi egyeduralommá akar és fog kifejlődni.

A legnemesebb intentiótól vezetve, remélve a megértés okozta egyértelműséget, a kedvezmény megadásában a nemzetiségek polgárisult társadalmának a magyar nemzethez való erősebb ragaszkodást vélelmezte és azt, hogy a saját nyelv használata nem akar a nemzet lelkében ezredév óta gyökeröző magyar nyelvnek a kiirtása lenni.

S ezzel szemben mit tapasztaltunk ma. Ne menjük messzebb, maradjunk Alsófehérvármegyében. A vidékről beözönlő saját anyanyelvűek, kéjes gyönyörűséggel mondanak, magyaráznak, vitáznak, elégedetlenkednek és okvetetlenkednek a törvényhatósági közgyűlésen. Szépen beszélnek magyarul, de nekik joguk van oláhul beszélni. Ezt pedig elvitatni nem lehet. Jól ismerik a már többször említett törvény 3 §-át.

Erre pedig jól megfelel egy kiváló közjogi tudósunk, mikor azt mondja: „mi magunk vagyunk az okai, hogy a román körülbútyázhatta magát a mieinktől különböző nyelvvel olyképp, hogy oda az államnyelv csak félve tudott itt-ott bejutni; mi magunk vagyunk az okai, hogy ebbe a nyelvi separatóba más külön törekvések is bekapcsolódhattak, mert a választóvonal megengedésével mi tápláltuk a nemzetiségi érdekcsoportokat.”

Deák Ferencz 1872-ben kifejti nézetét a nemzetiségi kérdéstről, mondván: „ha mi a nemzetiségeket meg akarjuk nyerni, azt nem szabad úgy tennünk, hogy mi őket minden áron megmagyarosítsuk, mert az csak úgy történhetik meg, ha mi azokkal a magyar viszonyokat megszerettetjük és a helyzetét kellemessé tesszük!”

Hát az Isten szerelméért mit teszünk mi már évszázadok óta? Szeretetet adunk, szeretetet kívánunk helyébe! Hol van a világon ma ország, hol a nemzetiségek valahol jobb viszonyban lennének, mint nálunk. Anyanyelvükön tanítanak iskolákban, anyanyelven imádják az Istenüket. A mi románországi csángóink szájából nem szállhat fel magyarul a fohász: Mi Atyánk, mert torkukba fojtot-

ták a magyar Istent! Hát hol itt a nemzeti egyenjogúság?

Hát nem tettük részükre elég kellemessé a helyzetet? Mindent megadtunk nekik. Van egyházi önkormányzatuk saját anyanyelvükön, van gymnasiumuk — hol hetenként egy pár órán át a magyart is tanulják — elérhetnek minden közjogi állást, méltóságot, lehetnek bírák, közjegyzők! Miben szenvednek nélkülözést és miben szenvednek hátrányt? S mi a köszönet? Tisztelet a kivételeknek, de sajnos azt tapasztaltuk, hogy megvadította őket a Nagy-Románia gondolata, megmetyelvezte lelküket a hazafiatlanság érzése és gyökeret vert bennük az elszakadás óhaja! Hát nem-e vagyunk mindnyájan testvérei egy hazának? Hol a hazaszeretetet szent érzése?

Megint nagy tudósra hivatkozom: „ez a haza nem a nemzetiségek számára lett meghódítva, hanem valamennyiünk számára.” És ezt érezték azok, kik velünk együtt küzdöttek e világtelfordulásban és vérükkel pecsételték meg az együvé tartozás fenséges tudatát.

Ha egyek vagyunk, egynek kell lennünk a haza nyelvében is. Ott van ez lefektetve mindnyájunk együttes érzésében. Legyen bármilyen nemzetiségű is valaki, magyarul szeresse hazáját!

Éppen azért csak örömmel lehet üdvözölni a megindult mozgalmat és „azok az állámférfiak, akik ebben a harcban bátor kézzel és megalkuvást nem ismerve, vezetni fognak, teremtik meg a nagy, hatalmas Magyarországot!”

Tisztújító-közgyűlés a városházán.

— Ünneplik az új alispánt. —

Gyulafehérvár képviselőtestülete folyó hó 3-án d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatán egyedül a megüresedett iktatói-kiadói állás betöltése szerepelt. Ez a máskor annyira szerény és valószínűleg csak igen keveseket érdeklő kérdés a képviselőtestület tagjait csaknem teljes számban hozta el a közgyűlésre. A városatyák szokatlan érdeklődésének természetesen személyi háttere volt s abban lelte magyarázatát, hogy a közgyűlésen — részleges tisztújítás lévén megejtendő — Dr. Inczedy-Joksman Ödön vármegyei alispán fog elnökölni, aki ez alkalommal először funkcionált alispánminőségben Gyulafehérvárott, amely a nem rég megválasztott alispán szülővárosa.

1/4 órakor már csaknem teljes számban voltak jelen a képviselőtestületi-tag urak, kiket Dr. Roska Miklós polgármester már helyükön talált, mikor az ülésterembe lépett. A polgármester, üdvözölve a megjelenteket, indítványozza, hogy az elnökségre jogosult alispánt Tamási Aron nagyprepost elnökle alatt Dr. Mayer Ödön országgyűlési képviselő, Dániel Imre kir. ügyész, Deutsch Manó takarékpénztári igazgató, marosváradjai Glück Adolf nagybirtokos és Szentpétery Ferencz m. kir. postafőnök tagokból álló küldöttség hívja meg a közgyűlésre.

A csakhamar megjelenő alispánt felállással és éljenzéssel üdvözlük, melynek elültével Dr. Roska Miklós emelkedett szólásra. Jóleső érzés fogja el — úgy mond — mikor szülővárosa képviselőtestülete előtt üdvözölheti az új alispánt. Örömet fokozza, hogy Inczedy-Joksman Ödön Gyulafehérvár szülötte. Büszkén vallja őt magának e város képviselőtestülete. Eddig nem vették észre és nem hallgatták meg ezt a várost. Amije volt: elvitték; a mije hiányzott: nem adták meg. Am az Inczedy Joksman alispánná történt megválasztása fordulópontot jelent Gyulafehérvárra, mert melléje egy emberként állt Gyulafehérvár kö-

zönsége, mintahogy szóló meggyőződése szerint az alispán is szívvel-lélekkel, e város hífiaként Gyulafehérvár fejlődésére minden tőle telhetőt kész megtenni. (Általános éljenzés.)

Dr. Inczedy-Joksman meghatottan emlékszik vissza itt töltött gyermekkorára, amelyből annyi ismerős arcot lát viszont. Ma azonban a munka idejét éljük és így nem lehet sokáig időzni az érzelmi momentumoknál. A vármegye és főleg szülővárosa érdekében akar dolgozni és Gyulafehérvár javára akarja hasznosítani hosszú munkássága tapasztalatait. Ünnepelesen fogadja, hogy nála meghallgatást nyer e város minden polgára, minden megkülönböztetés nélkül. Nagynak, szépnek, boldognak kell lennie e városnak, hogy igazi kulturális és gazdasági gócpontjává legyen e megyének. A polgármesterben és a mellette működő tanácsban kitűnő erő áll a közönség rendelkezésére ahoz a munkához, amely a háboru után ránc várakozik s amelyből szóló oroszánrészt kíván magának. (Kitörő nagy taps.)

Dr. Mayer Ödön a képviselőtestület nevében óhajtja üdvözölni az alispánt. Kétszeresen öröm, hogy az alispáni szék Inczedy-Joksman Ödönnel töltetett be; öröm az alispán egyéniségeért és öröm azért, mert az alispán a város szülötte. A felületes szemlélő előtt talán úgy tűnik fel, mintha a politikai változások következtében került volna Joksman Ödön dr. az alispáni székbe. Am ez nem így van, mert a politikának Inczedy-Joksman választásához csak annyi köze van, hogy a politikai változások folytán üresedett meg az alispáni állás, melynek betöltőjét a vármegye közönsége osztatlan óhajának megfelelően és szerencsés választással főispánunkká nevezte ki az új kormány. Az alispánt azonban nem mint valamely párt tagját vagy exponensét, hanem mint az egész vármegye egyhangú jelöltjét választotta meg Alsófehér közönsége. Inczedy-Joksman már főjegyző korában ki-

jelentette, hogy alispánná választása esetén nem valamely pártnak, hanem a megye egész közönségének óhajt alispánja lenni és nem politikát, hanem jó közigazgatást akar csinálni. Szóló boldog, hogy közismert politikai pártállása nem feszélyezi abban, hogy melegen üdvözzölje az alispánt, akivel egyetért az alispáni székhelyi beszédében tett ama kijelentéssel, hogy az alispánnak nem politikát, hanem jó közigazgatást kell csinálni. S örömmel tölti el az is, hogy alkalma nyílik annak megállapítására, hogy az alispán tettekre váltja ímént leszögezett elveit. Különben Inczedy-Joksmann már megválasztásával is a társadalmi békének tett szolgálatot, mert az ő egyénisége tette lehetővé, hogy a mindig és hosszú időre ellenségeskedést szülő pártoskodás és választás mellőztessék. Amikor az alispánunkat ünnepeljük és hajlandóságait városunk javára elnyerni óhajtjuk, bennünket nem vezet önzés, mert hisz egyrészt tudjuk, hogy az alispán hivatalos ténykedéseiben szülővárosa iránt érzett szeretete nem befolyásolhatja, de másrészt tudjuk, hogy ami bennünket megillet, azt az alispán igazságérzete amugyis megadja és mi csak azt kérjük, ami ezt a várost történelmi nagy multja, a háboru alatt hozott kivételes áldozata és minden mértéket meghaladó szenvedései után méltán megilleti. Köszöni a képviselőtestület nevében az alispán meglepetéseit és kéri az alispánt, hogy a város igazságos ügyeinek pártfogója legyen.

A nagy tetszéssel fogadott felszólalás után a tárgysorozatra tért a közgyűlés, mely Tamási Aront és Dr. Mayer Odont, míg az elnöklő alispán Dr. Fried Armin és Zomora Dánielt küldötte ki a kijelölő-bizottságba, melynek tanácskozási idejére a közgyűlést felfüggesztették.

A jelölő-bizottság Schems Emilt és Csutak Lajost kandidálta. Minthogy azonban a közgyűlés egyöntetűen Schemsot éljenezte, az alispán Schems Emilt megválasztottnak jelentette ki s az ünnepélyes külszínben lefolyt ülést bezárta.

H I R E K.

Papság, tanítóság.

A nagytökések, nagykereskedők, főpapság és nagybirtokosok buzdító példáján megindult a kisemberek sűrű sorakozása is a hetedik hadikölcsön aláíró asztalaihoz, melyeknek munkáit most már a közigazgatás és pénzügyintézetek szolgálatkész közrejárásának mellett, a biztosítóintézetek is megkönnyítik. Olyan módokat találtak ki, amelyeknek felhasználásával már jóformán készpénz nem is, vagy csak csekélyke összeg kell ahhoz, hogy akárki hadikölcsönt jegyeztesse.

Mindezeknek a módzatoknak s általában a hadikölcsön hasznos voltának, hazafiúi kötelességekhez való tartózkodásának a néppel, a kisemberekkel való megértetése, bizalomgerjesztő megmagyarázása most is azokra az önzetlen férfiakra vár, akik a néppel naponta legközvetlenebbül érintkeznek: tehát a lelkes és tanító urakra. Az ő nemes agitációjuk lelkes buzdítása eredményezte jórészt eddig is, hogy az előző hadikölcsönök a kisemberek körében is oly fényes eredménnyel zártak, amely valamennyi hadikölcsönjegyzési végösszegének felerészét képezte.

Meg vagyunk győződve, hogy a papság és tanítóság fáradságos, nehéz felvilágosító

agitációs munkájának most is meg lesz a kívánt sikere. A nép mesterei bizonyára meg tudják érteni az itthonlevőkkel, hogy a népfiai frontokról és fogságukból való hazajövetelét, a háborunak ránk nézve most ily kedvező időszakában, mily nagy mértékben segíti és megkönnyíti a hetedik hadikölcsönt, melyre jegyezni minden kispolgárnak hazafiúi és önmaga iránt való kötelessége.

— **Személyi-hír.** Dr. Inczedy-Joksmann Ödön vármegyei alispán folyó hó 3-án délután a Tövis felől érkező személyvonattal hivatalos teendői ellátása céljából városunkba érkezett. Minthogy alispánunk e tisztre történt megválasztása óta hivatalos funkciók ellátása végett ezuttal először jött városunkba, a képviselőtestület testületileg jelent meg Dr. Roska polgármester vezetésével az állomásnál, ahol Dr. Inczedy-Joksmann Ödönt Dr. Roska polgármester üdvözlötte, melyet az alispán meleg szavakkal köszönt meg s aztán kocsira ülve és a képviselőtestület tagjait hozó díszes fogatsortól követve a Hungária szállodához hajtatott, hol lakosztályába vonult. A városi tanács tagjai a Hungária éttermében együtt ebédeltek az alispánnal, aki délután megjelent a képviselőtestület közgyűlésén.

— **Dr. Fenyő Armin főtörzsorvos temetése** ma délután ment végbe városunkban, ahová a családi kriptába való örök nyugalomra helyezés végett családja az olasz harctérrel — hol ideiglenesen elföldelték — haza hozatta a java férfi korában oly váratlan elhunyt magasrangú katonarost, kiben bervei Jónás Julia férjét gyászolja. A temetés katonai pompával ment végbe s azon Gyulafehérvár társadalmának előkelőségei csaknem teljes számban jelentek meg. A temetési menet három díszruhás rendőr nyitotta meg, utána Jahovits főhadnagy vezetésével a kivonult díszszázad két szakasza, míg ezután egy gyászhuszár haladt, ki feketé bársonypárnán az elhunyt rendjeleit és kitüntetéseit vitte, majd pedig a koszorúkkal dusan ékített négyfogatos halottaskocsi következett, melyet a család férfi tagjai és a résztvevő férfi közönség követett. Utánuk Trébics hadnagy vezetésével a díszszázad második két szakasza masírozott, majd végül a hosszú és díszes kocsisor zárta be a szomorú menetet. A temetőben a holttestnek a kriptába való elhelyezése után a kivonult díszszázad díszlővést adott.

— **Törvényhatósági bizottsági-tagok választása.** A részint elhalálozás, részint eltávozás folytán megüresedett gyulafehérvári törvényhatósági bizottsági-tagságok pótlására 7 bizottsági tagot választ Gyulafehérvár közönsége. A választást folyó hó 12-én fogják megtartani a városháza tanácstermében működő bizottság előtt, melynek elnöke Dr. Roska polgármester. A választás reggel 8 órakor kezdődik.

— **Gyulafehérvár o/a Szászsebes.** A városnak Szászsebes ellen szerződéses viszony megállapítása iránt indított perében a kolozsvári tábla folyó hó 29-ére tűzte ki a felelőzést tárgyalást. A szászsebesiek, értesülésünk szerint, a per beszüntetésén fáradoznak, anélkül azonban, hogy a ránk kényszerített és bennünket igazolt per következményeit viselni készek volnának, mert a per megszüntetését olyan értelemben forszírozzák, hogy Gyulafehérvár, pernyertessége daczára, mondjon le a javára megállapított perköltségekről. A magunk részéről e feltétel elfogadását indokolatlan nagylelkűségnek tekintenők.

— **Előléptetés.** Deutsch Géza honvédfőhadnagyot, Deutsch Manó tkptári igazgató testvérbátyját századosná léptették elő.

— **Altmann József meghalt** hosszas betegség után, 73 éves korában f. hó 3-án reggel. Az elhunyt 45 éven át a népnevelés szolgálatában állott. Azon kevesek közé tartozott, kik tanítóképző nélkül — mint autodidakta — 1867-ben a sárospataki ev. ref. képzőben nyert tanítói oklevelet. Tanított abauj-, sáros- és szepesmegyei iskoláknál. Ide Lőcséről 1881. évi október havában került. Azóta szakadatlanul a helyi izr. népiskolánál működött 1915. évi november 1-ig, vagyis bekezdett nyugdíjazásáig. Hosszas tanítói szolgálatát a népnevelés és a magyarosodás ügyét becsülettel szolgálta. Több ízben a kultuszminisztériumtól elismerést, bekezdett nyugdíjazása után pedig legfelsőbb helyről kitüntetést nyert. A helyi izr. iskolának megmagyarosítása körül magának valóban nagy érdemeket szerzett. Igen humanus gondolkodású ember volt, ki a helyi szegények érdekében áldásos tevékenységet fejtett ki, s e téren valósággal pótolhatatlan. Általános műveltsége jóval felülemelkedett az átlagon. A magyar-, német-, héber-, francia-, angol- és tót nyelvet egyforma szabadsággal beszélte. A néhai — kiből Altmann Leó, a külföldön is elismert hegedű-művész atyját gyászolja — szépen megfutott, sikereiben gazdag pálya és ritka harmonikus élet után költözött az öröklét honába. F. hó 5-én temették el a helyi társadalom osztatlan részvétele mellett. A temetésen feles számban jelentek meg volt tanítványai.

— **Cukor.** Csaknem kéthónapos czukor-inség után végre hozzájutottunk egyhavi czukor-kontingensünkhöz. Ez a kontingens azonban 50%-ra redukálódott. A decemberi czukorjegyekre tehát csak az eddigi fejadag fele jár. Minthogy azonban novemberben nem volt czukor, ennek méltányos pótlásául a decemberi jegyre az egész régi fejadagot kiadják, vagyis fejenként ezuttal még 1 kilogrammot. Az érkezett czukor szép, tiszta fehér kristály-czukor.

— **A rekvirálás eredménye.** Az átvételi-bizottság működése befejezést nyert s így annak eredményét most már pontosan ismerjük. Az átvételi bizottság eszerint lefoglalt 10255 kg. búzát, 4411 kg. rozsot, 3578 kg. árpát, 5290 kg. zabot és 14900 kg. tengerit. Az átvételi-bizottság bár általában elég humanosan járt el, mégis eljárása ellen tömegesen érkeznek be felelőzések.

— **Anyakönyvi statisztika.** Városunkban az elmúlt hó folyamán született 14, meghalt 13 egyén; házasságot kötött 4 pár.

— **A karácsonyi vásárt** f. hó 2-án d. e. 11 órakor nyitotta meg Gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök. A megnyitót után Majláth püspököt Balázs kanonok üdvözlötte. Az áruk rohamosan keltek el, úgy, hogy a két napra tervezett vásár már d. u. 4 órakor véget ért. A bevétel 7000 K. körül jár.

— **Almát és diót kobozott el** a csendőrség s azt beszállította a városházára. Az almát még folyó hó 29-én el is adták vékánként 10 koronával, minthogy az a romlás veszélyének volt kitéve. Az elkobozott alma mennyisége körülbelül 30 veka volt. A dió egyelőre bünjelként van lefoglalva, mintegy 22 vékányi mennyiségben.

— **Megszűnik a jegy-rendszer** mindama közszükségleti cikkek tekintetében, melyekre Daubrawsky tanácsos főszámvevő állította ki a beszerzésükhöz szükségelt jegyet. A jegyrendszer helyett még e hó folyamán block-könyvecskét fognak kiosztani, s ezzel egy csomó fölösleges ácsorgásnak veszik elejét, mert így egyszerre hozzájut mindenki a maga vásárlásra jogosító bizonylatához.

— **Előleg-petroléum.** Hét hordó petroléumot kaptunk előlegképpen, addig is, amíg rendes petroléum-jutalékunk megérkezik. A

Sternberg-hegedű

hangja páratlan!

BUDAPEST, VII., RÁKOCZI-UT 60, saját palota.

Kitűnő hang, szép munka. . . K 30.—

Hangverseny hegedű, mesés

jóhang. K 60.—

Vonó K 8.—, K 12.—, K 15.—

Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

nagy petroleum-szükségben bizony ez a hét, egyént 120—130 literes, hordó nagyon kis mennyiség, amelyből legfeljebb 1/4 liter jut fejenként a fogyasztó-közönségnek.

— **Uj állomásparancsnok.** Az eltávozott **Lober** Ede tábornok helyébe **Mergl** ezredes neveztek ki helyőrségünk állomásparancsnokává.

— **Színház.** **Krasznay** Ernő színtársulata f. hó 3-án hétfőn nyitotta meg az év végéig tervezett színi-idényt. A színház teljesen megtelt, úgy hogy az esti pénztárnál már nem is lehetett üldhelyet kapni. Bemutató előadásul **Gábor Andor** „Szép Asszony”-a került színre. A czimszerepet **Krasznayné**, míg a férj szerepét **Krasznay** direktor kreálta. Kisebb szerepében **Bera Róza** és **Szemző** Erna fejtettek ki igyekezetet. **Farbaky** Ede a szerelmes Forbát mérnök, **Lantos** Márton a nőcsábász **Bogáthy** alakját igyekeztek elfogadhatóvá tenni. Kedden és szerdán a fővárosban nagy sikert aratott „Csárdáskirálynő” operett ment, melyről részletes referátát technikai okok miatt csak jövő számunkban hozhatunk.

— **Eljegyzés.** **Sonnenschein** József (Aradról) eljegyezte, **Abraham** Gizikét Gyulafehérvárt. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A bérkoosisok ellen** érkeztek tömeges panaszok rendőrségünkhöz. A rendőrség e panaszokra tekintettel ezúton is felhívja a közönséget, hogy minden panaszokat hozzon haladéok nélkül tudomására, mert a leszigorubban kíván eljárni a szabályrendeletet megszegő bérkocsisok ellen.

— **Betörések.** A közbiztonsági állapotok nagyon elfajultak városunkban. A betörések, lopások ugyszólván napirenden vannak, aminek bizonyára a nagy nyomor is előidézője. Csak nemrég törték be másodszor az **Uránia**ba, s már a múlt héten **Kohn** Ferencz Szent-Imre-utcza lakásába törték be ismeretlen tettesek, akik öt libát és a padlásról két zsák buzát loptak el. — F. hó 1-ére virradó éjjel **Cirlea** Péter mészárszékebe törték be, ahonnan mintegy 80 kg. zsírt és hajat emeltek el. — A **Börgyárban** is jártak betörők, ahol a gépekről levágták a szíjakat és elvitték. Ugyiszintén elvittek sok bőr hulladékot és talpbőrt.

— **Kigyult villanyoszlop.** Múlt hó 29-én a Lépes-utca végén levő egyik villanyoszlop a helytelen szerelés folytán beállott rövidzárlat következtében kigyuladt, s lassan, láng nélkül égni kezdett. Az oszlop kigyulását a délutáni órákban a szomszédos lakók vették észre, akik telefonon hívták fel a tűzoltóságot és a villanytelepet. A tűzoltó őrtanya ezúttal se jelentkezett. Nemsokára azután megjelent a helyszínen **Molnár** Samu főkapitány, egy villanyoszerelővel, aki a tűz elfojtása után eltávolította az oszlop kigyulását okozó drótot. Értesülésünk szerint, a helytelen szerelést és ennek folytán az oszlop kigyulását illetéktelen személyek által az oszlopról a villanynak egy szomszédos házba történt bevezetése okozta, ami miatt rendőrségünk megindította az eljárást.

— **Letartóztatták mulatozás közben.** Múlt hó 30-án este a Hungária kávéházban egy ismeretlen ur vonta magára a kávéház közönségének figyelmét. Az ismeretlen férfi az itt időző színtársulat egyik hölgy-tagjának és egyik színésznek társaságában mulatott s tányérozáskor 50 koronás bankjegyet tett a cigány tányérába. Nem sokkal ezután felállt és távozott, de pár percz múltán újból megjelent a kávéházban s ekkor már a 64. gy. ezred önkéntes-káplári egyenruháját viselte. Ez a Fregoli-művészet arra készítette

Dr. Nagy hadnagyot, a katonai rendőrség vezetőjét — ki történetesen szintén a Hungáriában tartózkodott — hogy az ismeretlen önkéntest igazoltassa. Az önkéntes káplár azonban nem tudta kellően igazolni magát ezért **Nagy** hadnagy letartóztatta és a katonai rendőrségre kísérte, hol az egész éjjel át fogva tartotta. A kihallgatás után kitűnt, hogy a letartóztatott civilben petrozsényi kereskedő s nem káplár, hanem csak közvitéz, önkéntesi karpaszomány viselésére jogosultsága nincs, s nem is a 64. gy. e., hanem a honvédséghez tartozik s felülvizsgálatra Nagyszebenbe idéztetett, s így átutazóban kiszállt Gyulafehérvárt. Másnap délben a katonai rendőrség Nagyszebenbe utaztatta.

— **A karácsony előtti országosvásárt** ez évben folyó hó 14-én fogják megtartani. És pedig úgy a kirakó, mint az állatvásárt.

— **Körözés.** **Dr. Király** Géza kir. közjegyző a rendőrségre beszolgáltatott egy börtárczát, melyet a piacon talált 30 korona készpénz és 10 fillér értékű bélyegtartalommal. Tulajdonosa kellő igazolás után a rendőrségén átveheti.

— **Az Uránia heti műsora.** Csütörtökön dec. 6-án: „A szerelem rabja”, egy filmszínész története 4 felvonásban, a főszerepben **Psylanderrel**. „Homunkulissette”, filmparódia 3 felvonásban. Szombat és vasárnap: „A tékozló”, színmű 7 részben. Kedden dec. 11-én: „Fekete gyémántok”, I. rész 4 felvonásban **Jókai** Mór hírneves regénye filmen. „Az olasz front összeomlása”, 2 részben.

„Beati possidentes.”

— Gyulafehérvár gazdagjai. —

A jövedelemadó felszólamlási bizottság működésének adatait hozzuk itt a nagy nyilvánosság elé, abban a tudatban, hogy olvasóinkat érdekelni fogja Gyulafehérvár vagyonos polgárainak jegyzéke.

Avéd Jákó 58922.66 K. vagyonadó-alap után 38 K. adóval, **Angyel** János 103200 K. vagyonadó-alap után 96 K., **Altmann** Emilné 55025 K. vagyonadó-alap után 34 K., **Breckner** Frigyes 18565.60 K. jövedelemadó-alap után 610 K., 149.300 K. vagyonadó-alap után 138 K., 8565.60 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 428 K., **Ilj.** **Baumann** Nándor 15000 K. jövedelemadó-alap után 450 K., 146000 K. vagyonadó-alap után 96 K., **Cirlea** Aurél 104700 K. vagyonadó-alap után 112 K., **Glück** Adolf 162674 K. jövedelemadó-alap után 8250 K., 4.054.670 K. vagyonadó-alap után 12250 K., 46348.47 K. 1915. évi hadinyereségadó-alap után 5769.69 K., 15060.70 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 1006.82 K., **Dr. Csabry** Bonifác 106500 K. vagyonadó-alap után 112 K., **Deutsch** Adolf cég 30094.28 K. jövedelemadó-alap után 1050 K., 217660 K. vagyonadó-alap után 158 K. 10724.54 K. 1914. évi hadinyereségadó-alap után 572.45 K., 13394.95 K. 1915. évi hadinyereségadó-alap után 840 K., 20094.28 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 1514 K., **Fuchs** Nándor 239014.75 K. jövedelemadó-alap után 12000 K., 1.114.000 K. vagyonadó-alap után 1160 K., 12605 K. 1914. évi hadinyereségadó-alap után 760 K., 47910.34 K. 1915. évi hadinyereségadó-alap után 6582 K., 179253.75 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 47238.90 K., **Drottler** M. 54500 K. vagyonadó-alap után 34 K., **Özv.** **Dahinten** Viktorné 63850 K. vagyonadó-alap után 44 K., **Cirlea** Péter 30645.80 K. jövedelemadó-alap után 1130 K., 158800 K. vagyonadó-alap után 106 K., 20645.80

K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 1596.88 K., **Homolay** Károly 95620 K. vagyonadó-alap után 86 K., **Hinger** József 50000 K. vagyonadó-alap után 30 K., **Dr. Hartenbaum** Simon 16136.99 K. jövedelemadó-alap után 327 K., 112280 K. vagyonadó-alap után 64 K., **Izsák** Lipót 10141.30 K. jövedelemadó-alap után 290 K., **Judovits** Jenő 11830 K. jövedelemadó-alap után 344 K., 61500 K. vagyonadó-alap után 22 K., **József** Lipót 11000 K. jövedelemadó-alap után 316 K., 72000 K. vagyonadó-alap után 31 K., **bervei** Jónás Gyula 29951.50 K. jövedelemadó-alap után 1050 K., 697515 K. vagyonadó-alap után 1610 K., 5828.28 K. 1914. évi hadinyereségadó-alap után 291.45 K., 15583.78 K. 1915. évi hadinyereségadó-alap után 1058.38 K., 19091.50 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 1409.15 K., **bervei** Jónás Adolf 54892.87 K. jövedelemadó-alap után 2320 K., 691500 K. vagyonadó-alap után 66 K., 66738.58 K. 1914. évi hadinyereségadó-alap után 10184.64 K., 32323.79 K. 1915. évi hadinyereségadó-alap u. 3348.57 K., 42892.87 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 5378.58 K., **Lobstein** Izidor 12287.98 K. jövedelemadó-alap után 376 K., 204467 K. vagyonadó-alap után 204 K., 6747.17 K. 1915. évi hadinyereségadó-alap után 337.20 K., **Tanner** Berl 42751.67 K. jövedelemadó-alap után 1720 K., 177333.32 K. vagyonadó-alap után 119 K., 32751.67 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 5050.20 K., **Friedmann** Móricz 14750 K. jövedelemadó-alap után 450 K., 55000 K. vagyonadó-alap után 17 K., 4750 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 237.50 K., **Deutsch** Manó 160.20 K. jövedelemadó-alap után 130.90 K., **Cirlea** János 34823.79 K. jövedelemadó-alap után 1530 K., 1.214.300 K. vagyonadó-alap után 4310 K., 16655 K. 1914. évi hadinyereségadó-alap után 1165.50 K., 20919.60 K. 1915. évi hadinyereségadó-alap után 1637.94 K., 21856.74 K. 1916. évi hadinyereségadó-alap után 1738 K. adóval róvattak meg.

(Folytatjuk.)

Jelentés

a Szociális Missziótársulat Gyulafehérvári Szervezetének 1917. évi működéséről.

Tartotta: **Pakot Ilona.**

Az elmúlt néhány esztendő a magyar nemzet, a magyar társadalom életében szomorú napokat hagyott megörökítve. Száz, meg száz család kenyérkeresőjét hívta el a házaszeretet, a honiúi kötelesség teljesítése; fegyverben kellett állaniok családientartó édesapáknak s családifő nélkül maradt itthon sok anya gyermekeivel s öreg szülők, kik támaszukat, életfentartójukat kénytelenek nélkülözni.

E körülmények folytán előállott nyomor és szegénység enyhítésére alakult meg a Szociális Missziótársulat helybeli szervezete s ezen ügyért fáradozott a Központ kedves nővére **Slachta** Margit és **Stadler** Frieda, hogy tömörítsék a gyulafehérvári hölgyeket s létrehozzák a ma már igen szépen működő társulatot.

Helybeli hölgyeink örömmel fogadták a társulat létesítésének eszméjét s Kegyelmes Püspökünk védnöksége mellett májusban megalakult a „Szociális Missziótársulat Gyulafehérvári szervezete” nagybörzsű női tagokkal, nők vezetése mellett. Hiszen minél jobban elgázik a charitatív munka, annál több szükség van női szívekre és női kezekre. Ma még többet várnak tőlünk nőktől, mint régen. Nemcsak részvétet, könnyet, alamizsnát, hanem munkát, harcot, tervszerű küzdelmet s egy igazabb,

A védjegy.

A világ legdrágább, de egyszersmind legjobb szivarkahüvelye:

„MODIANO-CLUB PECIALITÉ”

Vigyázat:

Utánzatok vannak forgalomban.

Sodorni való papír 30 fill.

jobb társadalmi rend kialakítására való törekvést. A nő védelme, a betegápolás, a szegénygondozás, szóval, ahol a szándék cselekedetté válik, mind női lelkeket igényel, különben nincs meg a finomsága, bensősége, gyöngédsége.

Taggyűjtésünk szép eredménnyel járt, 16 alapítótag és 96 rendes tag sorakozott a szeretet zászlója alá s bár az eddig eltelt idő nagyjából szervezkedés, erőgyűjtés, készülődés jegyében folyt le, mindent megtettünk arra, hogy új munkánknak minden tekintetben megfelelhessünk s — erőnk és tehetségünk latba vetve, — az arra szorultaknak hathatós s lehetőleg tökéletes segédkezet, támogatást nyújthassunk.

Két főmunkakör tölti ki működésünket: Hadiözvegy és hadiárva segélyezés és a Nővédelem. E téren a segítség leghathatósabb eszköze nagyrészt az anyagi segélyezés. E tekintetben is tettünk a legtöbbet, melyre tag-sági díjainkból befolyt jövedelmünk nem bizonyult volna elegendőnek, de erős támaszra találtunk helybeli társadalmunk nemeslelkű adakozóiban, kik — méltányolva humánus törekvéseinket, — a következő adományokkal járultak a társulat gyarapításához: Kegyelmes Püspökünk 300 K., Balázs Ferencz egyh. tanácsadó 200 K., Dr. Demény Henrik 200 K., Névtelen adakozó 200 K., Dr. Fried Armin 100 K., Klein Miksa 60 K., Iparkamara 25 K., Dr. Heteyi Gyula két ízben (20—20) 40 K., Dr. Fröhlich Gyuláné 10 K. Így csupán aján-dékokból befolyt összeg 1135 korona, melyért a nemeslelkű adakozóknak a társulat ez uton is hálás köszönetet mond. (Folytatjuk.)

Szám 444.—1917. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1916. év. 1159. számú végzése következtében Dr. Colbazi János helyi ügyvéd által képviselt Sebesana tkpénztár javára akmári lakosok ellen 2000 K s jár. erejéig 1916. évi auguszt. hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2400 koronára becsült következő ingóságok, u. m. szekerek, hordók, disznó, egy tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 3802.—2. számú végzése folytán 2000 K tőkekövetelés, ennek 1913. évi január hó 1. napjától járó 8 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 345 K 87 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig adósok lakásán, Akmáron, 195. házsz. alatt 1917. évi dec. hó 20-ik napjának déli 12 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1917. évi nov. hó 27.

Szentmiklósy András,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 443.—1917. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1916. évi 1900.—3. számú végzése következtében Dr. Colbazi János helyi ügyvéd által képviselt Sebesana takarékpénztár javára akmári lakosok ellen 59 K s jár. erejéig 1916. évi aug. hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 660 Kra becsült következő ingóságok, u. m. takarmány, két borjú, egy borjú, két disznó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1916. évi Pk. 3803.—2. számú végzése folytán 35 K 40 f., 59 K tőkekövetelés, ennek 1914. évi július hó 20. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 67 K 25 fben bíróság már megállapított költségek erejéig adósok lakásán Akmáron leendő eszközésére 1917. évi dec. hó 20. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1917. nov. 24.

Szentmiklósy András,
kir. bír. végrehajtó.

Szám: 460.—1917. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1916. évi 803.—3. számú végzése következtében Dr. Colbazi János helyi ügyvéd által képviselt Sebesana takarékpénztár javára akmári lakosok ellen 310 K. 20 f. s jár. erejéig 1916. évi május hó 29.-én. fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2430 K. becsült következő ingóságok, u. m.: 1 rostáló gép, 1 tinó, 7 disznó nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1916. év V. Pk. 2516.—2. számú végzése folytán 310 K. 20 fill., 517 K tőkekövetelés 1914. évi jun. hó 1. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 125 K. 07 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, adósok lakásán Akmáron 122. 230. sz. a. leendő eszközésére 1917. évi december hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. év LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is

le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1917. évi nov. hó 24.

Szentmiklósy András,
kir. bírósági végrehajtó.

Szám: 495.—1917. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1916. évi 1163.—3. számú végzése következtében Dr. Colbazi János helyi ügyvéd által képviselt Sebesana takarékpénztár javára 57 K. s jár. erejéig 1917. évi október hó 14.-én. fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 650 K. becsült következő ingóságok, u. m.: épületkövek (tégla) nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1917. év Pk. 3422 számú végzése folytán 57 K. tőkekövetelés, 95 kor. 1914. évi június hó 20. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 74 K. 66 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, adósok lakásán Alvinczen 1917. évi dec. hó 22-ik napjának délelőtti 1 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt 1917. évi nov. hó 30.

Szentmiklósy András,
kir. bírósági végrehajtó.

Szám 461.—1917. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1915. évi 5424. 3. számú végzése következtében Dr. Colbazi János helyi ügyvéd által képviselt Sebesana takarékpénztár javára 52 K. 80 f. s jár. erejéig 1916. évi április hó 12—13.-án. fogatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1600 K. becsült következő ingóságok, u. m.: 2 borjú, 2 disznó, juhok, melyek felperes egy más 64 és 117 kor. stbbi követeléseivel is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1916. év Pk. 1728.—5. számú végzése folytán 52 K. 80 fill. tőkekövetelés 88 K 1914. évi június hó 20. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százalékos váltódíj és eddig összesen 79 K. 23 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, adósok lakásán Borsómezőn leendő eszközésére 1917. évi dec. hó 22-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1917. évi nov. hó 24.

Szentmiklósy András,
kir. bír. végrehajtó.

VII. Hadikölcsön.

A „Generali” magyar hadikölcsönbiztosítás!

Minden egészséges ember, férfi és nő egyaránt, ki 18 évnél nem fiatalabb és 55 évnél nem idősebb, **5000 koronáig terjedő biztosítást köthet orvosi vizsgálat nélkül. Katonák** is megköthetik, akármilyen szolgálatot is teljesítenek, tehát még akkor is, **ha az első tűzvonalban vannak. A hadbavonultak részére a hozzátartozóik is megköthetik a biztosítást.**

Korábbi halál esetén a biztosított összeg azonnal kifizetődik, a díjak fizetése megszűnik.

Orvosi vizsgálat mellett tetszés szerinti összeg biztosítható.

Bővebb felvilágosítással szolgál és biztosítási felvételeket eszközöl a helybeli főügynökség:

Deutsch Adolf czég.